

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Cdo/162/2020                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1214219217                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 24.08.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martin Vladík            |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:1214219217.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: G. Č., bývajúca T. XX, N., právne zastúpený: JUDr. Bruno Čanády, advokát, Mierová 54, Bratislava, proti žalovanému: Groupama poisťovňa, a. s., Erzsébet királyné útja 1/C, Budapest 1146, Maďarsko, konajúca prostredníctvom spoločnosti: Groupama poisťovňa a. s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, Miletičova 21, Bratislava, právne zastúpený: Bártošík Šváby s.r.o., Plynárenská 7/A, Bratislava, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, o určenie, že pracovný pomer trvá, o náhradu mzdy s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 7 Cpr 5/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15 CoPr 12/2017 z 25. júla 2018, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) čiastočným rozsudkom č. k. 7 Cpr 5/2014-323 z 26. júna 2017 žalobu v časti o určenie neplatnosti Dohody zo dňa 09.06.2014 zamietol; určil, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným trvá a rozhodol, že o ostatných nárokoch, vrátane trov konania, súd rozhodne v konečnom rozsudku.

1.1. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania za zrejmé, že žalovaný neprijal žiadnu organizačnú zmenu, v dôsledku ktorej by sa žalobca stal nadbytočným, resp. to nebolo v konaní preukázané. Z hľadiska posúdenia otázky, či žalobca dôvodne odstúpil od dohody zo dňa 09.06.2014 bolo podľa okresného súdu podstatné to, či žalovaný takúto organizačnú zmenu predstieral, teda či uviedol žalobcu ohľadom tejto otázky do omylu.

1.2. Súd vzhľadom na všetky skutočnosti uvedené v priebehu konania dospel k záveru, že skôr tvrdenia žalobcu zodpovedajú skutočnému priebehu stretnutia. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný oznámil žalobcovi (či už omylom alebo zámerne) v návrhu dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 05.12.2012, že je tu dôvod na skončenie pracovného pomeru s ním podľa § 63 ods. 1 písm. b/ zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len ako „Zákonník práce“ alebo „ZP“), teda v dôsledku

organizačných zmien zamestnávateľa vzhľadom na rozhodnutie zo dňa 02.05.2012 o znížení stavu zamestnancov, ako aj vzhľadom na znenie listu žalovaného zo dňa 24.07.2013, ktorým oznámil žalobcovi, že mu nemôže ponúknuť inú vhodnú prácu pokiaľ je PN, súd prvej inštancie konštatoval, že dôkazné bremeno preukázať, že dal žalobcovi vedieť, že sa ho žiadna organizačná zmena netýkala, že nie je nadbytočný, (pokiaľ chcel vyvrátiť tvrdenie, že žalobcu uviedol do omylu) zaťažovalo žalovaného, ten to však nepreukázal.

1.3. Na základe uvedených skutočností dospel okresný súd k záveru, že bolo preukázané, že žalovaný uviedol pri uzatváraní dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 09.06.2014 (resp. pred jej uzatvorením) žalobcu do omylu v otázke, že pre neho nemá voľné pracovné miesto, resp., že v dôsledku prijatej organizačnej zmeny sa stal nadbytočným. Súd prvej inštancie uzavrel berúc do úvahy, že žalobca nemal záujem o ukončenie pracovného pomeru so žalovaným, prijal záver, že omyl sa týkal okolností, bez ktorej by žalobca dohodu o skončení pracovného pomeru nepodpísal, teda mal za zrejmé, že žalobca odstúpil od dohody zo dňa 09.06.2014 v súlade s § 19 ods. 1 Zákonníka práce. Podľa názoru okresného súdu na uvedených záveroch nič nemení skutočnosť, že žalobca na stretnutí dňa 09.06.2014 predložil už pripravenú dohodu o prevode svojho poisteného kmeňa, ani skutočnosť, že listom doručeným žalovanému dňa 07.07.2014 platnosť predmetnej dohody nijako nespochybňoval a žiadal vyplatenie odstupného.

1.4. K tvrdeniu žalobcu o neplatnosti dohody pre rozpor s dobrými mravmi, ktorý mal spočívať v okolnostiach predchádzajúcich podpisu zmluvy, keďže žalovaný vyvolal omyl u žalobcu súd prvej inštancie uviedol, že aj úmyselné uvedenie účastníka do omylu môže byť v rozpore s dobrými mravmi, v takom prípade však nie je možné použiť § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len ako „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), ktorý predpokladá, že dobrým mravom odporuje obsah zmluvy, nie konanie, ktoré jej uzatvoreniu predchádzalo, ale § 19 ods. 1 Zákonníka práce, ktorý rieši uzavretie zmluvy v omyle v pracovnom práve. Keďže okresný súd nezistil iný dôvod neplatnosti dohody zo dňa 09.06.2014, ani jej rozpor s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a samotná dohoda bola dostatočne určitá aj zrozumiteľná žalobu v časti o určenie neplatnosti dohody zo dňa 09.06.2014 zamietol.

1.5. Zároveň dospel k záveru, že žalobca odstúpil od dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 09.06.2014 dôvodne a platne, a pretože nebolo preukázané, že by medzičasom došlo ku skončeniu pracovného pomeru medzi žalobcom a žalovaným inak, okresný súd určil, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným trvá, pričom žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko bez neho je jeho právne postavenie ohľadom trvania jeho pracovného pomeru neisté. Záverom okresný súd uviedol dôvody, pre ktoré nevyhovelo návrhu žalovaného na vypočutie svedka M.. O. Č..

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 15 CoPr 12/2017 z 25. júla 2018 podľa § 387 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdil ako vecne a právne správny. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že odvolateľ presne neuviedol, v čom spočívajú nesprávne skutkové zistenia; čo zle súd prvej inštancie vyhodnotil; v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci. Odvolací súd mal za to, že akékoľvek ďalšie dokazovanie by bolo nadbytočné, nevhodné; M.. O. Č. nebol prítomný pri rokovaní žalobcu a vtedajšieho štatutárneho zástupcu žalovaného L.. G.; rozviazanie pracovného pomeru s ostatnými zamestnancami nemalo vplyv na okolnosti a dôvody skončenia pracovného pomeru žalovaného so žalobcom; akékoľvek výpovede (aj iných) zamestnancov žalovaného ako svedkov by neboli spôsobilé spornosť rozhodujúcich právnych skutočností (akýchkoľvek) odstrániť.

2.1. Za správny vyhodnotil postup súdu prvej inštancie, keď chovanie žalovaného posudzoval zo všetkých hľadísk, nadväzne aj na jeho chovanie od roku 2012 v súvislosti so snahou žalovaného skončiť so žalobcom pracovný pomer (ale tiež rozvážovanie pracovného pomeru so zamestnancami pre údajné znižovanie stavu zamestnancov a bezprostredne potom vyhlasovanie výberového konania na takto uvoľnené pracovné pozície). Všetky preukázané skutočnosti podľa odvolacieho súdu svedčia v neprospech žalovaného, ktorý nepreukázal a ani len netvrdil, že rozhodol o organizačnej zmene v roku 2014, v dôsledku ktorej by bol žalobca nadbytočný, ktorá vyvolala skončenie pracovného pomeru so žalobcom. Posúdil ako účelové tvrdenia žalovaného, že vyšiel v ústrety žalobcovi tým, že zmenil znenie dohody v zmysle toho, že sám vyvolal rozviazanie pracovného pomeru s ním dohodou, že mu poskytol 6-mesačný plat navyše.

2.2. Zhodne so súdom prvej inštancie potom aj odvolací súd argumentoval, že žalovaný v roku 2014 pred žalobcom predstieral organizačnú zmenu, pre ktorú nemal možnosť žalobcu ďalej zamestnávať, ktorý dôvod bol jediný, ktorý u žalobcu vyvolal rozhodnutie skončiť pracovný pomer; ak by nesúhlasil s dohodou o rozviazaní pracovného pomeru, žalovaný mal pripravenú výpoveď. Týmto konaním uviedol žalovaný žalobcu do omylu, pre neexistenciu ktorého by nepochybne k rozviazaniu pracovného pomeru nedošlo. Tieto skutočnosti odôvodnili platné a účinné odstúpenie žalobcu od dohody o rozviazaní pracovného pomeru zo dňa 09.06.2014. V neprospech žalobcu a v prospech žalovaného odvolací súd nezohľadnil ani tú skutočnosť, že žalobca dňa 08.06.2014 previedol svoj poistný kmeň na iného; stalo sa tak po rokovaní s pánom G. dňa 02.06.2014, čo podľa odvolacieho súdu svedčí v prospech záveru, že práve žalovaný hodlal so žalobcom skončiť pracovný pomer. V neprospech žalovaného z pohľadu krajského súdu vyznieva aj konanie, že žalovaný menil okolnosti, za ktorých malo dôjsť k rozviazaniu pracovného pomeru dohodou (už nie z podnetu žalobcu, ale z jeho podnetu), že konal nehospodárne, keď žalobcovi (skúsenému zamestnancovi) vyplatil 6-mesačný plat, hoci o dva dni vyhlásil výberové konanie na obdobnú pracovnú pozíciu.

2.3. Ďalej odvolací súd poznamenal, že odvolanie je len veľmi všeobecné, nepresné, neodôvodnené, odvolateľ nespochybnil záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobca platne a účinne odstúpil od dohody zo dňa 09.06.2014 o rozviazaní pracovného pomeru so žalovaným. Podľa odvolacieho súdu po platnom odstúpení žalobcu od dohody zo dňa 09.06.2014 o rozviazaní pracovného pomeru nedošlo k rozviazaniu pracovného pomeru medzi stranami sporu iným právnym (platným) úkonom, preto súd prvej inštancie správne vo výroku II. napadnutého čiastočného rozsudku (vo výroku odvolaním napadnutého) vyslovil, že pracovný pomer medzi žalobcom a žalovaným trvá.

2.4. Záverom konštatoval, že čiastočný rozsudok obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 220 ods. 2 CSP (§ 213 CSP.) a súd prvej inštancie v ňom dal jasnú, presnú, kvalifikovanú odpoveď, prečo určil, že pracovnoprávny vzťah medzi stranami sporu trvá a ako k tomuto rozhodnutiu dospel.

3. Žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) podal proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f/ CSP a podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Dovolateľ dal do pozornosti, že v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodných skutočností, a to výsluch M. O. Č., a taktiež súd prvej inštancie vykonané dôkazy nesprávne skutkovo zhodnotil a namietal nesprávne právne posúdenie veci. Mal za to, že odvolací súd sa s týmito námietkami nedostatočne vysporiadal, napadnutý rozsudok riadne neodôvodnil, pri zdôvodnení napadnutého rozsudku vychádzal zo skutočností, o ktorých súčasne nepovažoval za dôvodné vykonať navrhované dokazovanie, v čoho dôsledku považoval dovolateľ napadnutý rozsudok za vnútorne rozporný a nedostatočne odôvodnený do takej miery, že ním došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

3.1. Dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu, že tie isté skutočnosti, ktoré pre rozhodnutie odvolacieho súdu neboli podstatné (rozviazanie pracovného pomeru s ostatnými zamestnancami nemalo vplyv na okolnosti a dôvody skončenia pracovného pomeru so žalobcom) pre kladné rozhodnutie o žalobe podstatné boli. Zdôraznil, že v danom prípade nebol dôvod na nerovnaký prístup k stranám sporu, keď o tých istých skutočnostiach návrhy jednej strany na dokazovanie súd akceptoval a návrhy druhej strany, bez náležitého odôvodnenia, zamietol. Dodal, že neobstojí názor odvolacieho súdu, že žalovaný by vyplatil odmenu žalobcovi len ak by pracovný pomer skončil návrhom žalovaného a nie žalobcu. Takýto záver odvolacieho súdu nemá podľa dovolateľa oporu vo vykonanom dokazovaní a je založený len na tvrdeniach žalobcu. Výplatenie odmeny pre dlhoročného zamestnanca je podľa dovolateľa plne v súlade s praxou zamestnávateľov. Vychádzajúc z uvedeného dovolateľ poznamenal, že odôvodnenie rozsudku, ktoré je založené na úvahách namiesto dôkazov je rozhodnutím arbitrárnym, ktoré porušuje právo strany na spravodlivý proces.

3.2. Ďalej dovolateľ namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Argumentoval tým, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe sa nejedná o bezprávnú vyhrážku ako ani nejde o zneužitie výkonu práva na újmu zamestnanca, ak zamestnávateľ svoj návrh na rozviazanie pracovného pomeru odôvodní tým, že podľa jeho názoru sú tu dôvody, pre ktoré by mohol so zamestnancom pracovný pomer okamžite zrušiť. Dovolateľ poznamenal, že už v odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie.

3.3. S poukazom na judikáciu dovolateľ konštatoval, že o skutočnosť majúcu vplyv na slobodu a vážnosť vôle zamestnanca pri uzatváraní dohody o skončení pracovného pomeru nejde v prípade, ak zamestnávateľ svoj návrh odôvodní tým, že podľa neho sú tu dôvody, pre ktoré by mohol skončiť pracovný pomer so zamestnancom okamžitým skončením pracovného pomeru, alebo výpoveďou. Je výlučne na zamestnávateľovi, aby posúdil naplnenie dôvodov pre ukončenie pracovného pomeru so svojim zamestnancom spôsobom, ktorý zákon umožňuje, a pokiaľ má za to, že takéto dôvody sú dané, nič mu nebráni, aby tak bez ďalšieho postupoval. Je potom na zamestnancovi, aby prípadný nesúhlas s touto formou ukončenia pracovného pomeru prejavil žalobou o jej neplatnosť. Vychádzajúc z uvedeného dovolateľ zhrnul, že ak nejde o skutočnosť majúcu vplyv na slobodu a vážnosť vôle zamestnanca vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 49a Občianskeho zákonníka, nejde o skutočnosť majúcu vplyv na slobodu a vážnosť vôle ani vo vzťahu k 19 ods. 1 Zákonníka práce.

3.4. Pokiaľ ide o posúdenie omylu žalobcu, k tomu dovolateľ uviedol, že právne následky vyvoláva len taký omyl vo vôli, ktorý by spočíval v nesprávnej alebo nedostatočnej predstave o právnych následkoch, ktoré vzniknú z právneho úkonu, pričom vo vzťahu k právnym následkom, ktoré mali nastať uzatvorením dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 09.06.2014 bol žalobcom tvrdý omyl bez významu. Uznal, že mohlo ísť o jeho pohnútku, z ktorej k tomuto právnemu úkonu pristúpil, avšak vo vzťahu k právnym následkom svojho právneho úkonu tieto poznal a zamýšľal svojim právnym úkonom dosiahnuť. Odvolací súd sa s touto argumentáciou v napadnutom rozsudku nevysporiadal a odvolanie označil za nepresné a všeobecné. Záverom dovolateľ konštatoval, že tak súd prvej inštancie ako aj odvolací súd svoje rozhodnutie založili na tom, že žalovaný v roku 2014 pred žalobcom predstieral organizačnú zmenu, pre ktorú nemal možnosť žalobcu ďalej zamestnávať, ktorý dôvod bol jediný, ktorý u žalobcu vyvolal rozhodnutie so žalovaným skončiť pracovný pomer.

3.5. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolateľ navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že odvolací súd sa v danej veci dôkladne vysporiadal s dôkaznou a procesnou situáciou, pričom uvedené jednoznačne a správne odôvodnil v obsahu svojho rozsudku (body 6 - 12 rozsudku). Podľa názoru žalobcu sa dovolateľ v podanom dovolaní pokúša len účelovo vytrhávať z kontextu údajne dôvody, ktoré by mali byť dovolacími dôvodmi podľa § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a pritom účelovo prehliada všetky vykonané dôkazy a preukázané skutočnosti v konaní v danej veci, ktoré jednotlivo ako aj vo vzájomnej súvislosti dostatočne odôvodňovali vydanie rozsudku odvolacieho súdu v danej veci.

4.1. Žalobca dal do pozornosti, že v konaní boli vykonané dôkazy a vypočutí svedkovia na strane žalobcu aj žalovaného a rovnako boli zamietnuté návrhy na vykonanie dokazovania na oboch stranách. Z tohto dôvodu nemožno hovoriť ani vo filozofickej rovine o porušení práva na spravodlivý proces na strane žalovaného v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Zároveň sa odvolací súd náležite vysporiadal s návrhom žalovaného na výsluch svedka. Tvrdenia žalovaného vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a/ CSP predstavujú podľa žalobcu len súkromný a irelevantný právny názor právneho zástupcu žalovaného, ktorý v podanom dovolaní nereflektuje postavenie žalobcu ako tzv. slabšej strany (pracovnoprávneho) sporu.

4.2. Ďalej žalobca uviedol, že dňa 20.9.2018 nastúpil do zamestnania k žalovanému, pričom dokonca so žalovaným uzatvoril Dohodu o zmene pracovných podmienok z 12.11.2018 s popisom pracovnej činnosti a zároveň je do dnešného dňa predsedom základnej odborovej organizácie u žalovaného. Právny vzťah medzi žalovaným a žalobcom týkajúci sa trvania pracovného pomeru je z pohľadu žalobcu nesporný a konanie žalovaného vo vzťahu k žalobcovi v súvislosti s nástupom do práce a následným pokračovaním zamestnania žalobcu je tak v rozpore s tvrdeniami právneho zástupcu žalovaného uvedené v dovolaní.

4.3. Predmetné dovolanie právneho zástupcu žalovaného považoval žalobca za rozporné aj s princípom rýchlosti a hospodárnosti civilného sporového konania, keďže zbytočne oddŕaľuje pokračovanie konania v danej veci a zahluje dovolací súd. Z uvedených dôvodov navrhol odmietnutie dovolania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Dovolací súd najskôr skúmal existenciu prvého z dovolateľom uplatnených dovolacích dôvodov, ktorým je tzv. vada zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z väd uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmätočnosť rozhodnutia) neznamená len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť. Z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

8. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

9. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

10. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom, či mimosporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru odvolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

11. V danom prípade žalovaný prípustnosť dovolania odvodil z § 420 písm. f/ CSP a porušenie práva na spravodlivý proces videl v tom, že odvolací súd sa dostatočne nevysporiadal s odvolacími námietkami a svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, preto dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považoval za vnútorne rozporný, arbitrárny, založený na úvahách odvolacieho súdu bez opory vo vykonanom dokazovaní a nesúladný s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

12. S poukazom na vyššie uvedené dovolateľ za zmätočnosťnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm.

f/ CSP označil nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (teda jeho nepreskúmateľnosť, pozn. dovolacieho súdu) a nevykonanie dokazovania odvolacím súdom. Podľa názoru vec prejednávajúceho senátu konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté vadou zmätočnosti. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Dovolaateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

13. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania, resp. strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (stranou sporu), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (bližšie pozri rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997, či rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani c. Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, série A č. 303 A a č. 303 B).

14. Vo vzťahu ku konkrétnym námietkam dovolateľa uvedeným v intenciách § 420 písm. f/ CSP dovolací súd uvádza, že s týmito otázkami sa odvolací súd vysporiadal, keď uvedené námietky predstavovali obranu žalovaného už v základnom konaní. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že sa stotožnil s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, výsledky vykonaného dokazovania správne vyhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým záverom a vec rozhodol právne správne. Súd prvej inštancie v odôvodnení čiastočného rozsudku uviedol: „29. Žalovaný síce tvrdil, že skončenie pracovného pomeru dohodou navrhla žalobkyňa, ničím to však nepreukázal. V liste doručenom žalovanému dňa 7.5.2014 uviedla žalobkyňa dátum nástupu do zamestnania po rodičovskej dovolenke dňa 9.6.2014 (ničím v liste nenaznačila, že by nemala záujem nastúpiť v tento deň do práce). Zo znenia dohody zo dňa 9.6.2014 vyplýva, že ukončiť pracovný pomer má záujem zamestnávateľ (teda žalovaný). Ani štatutárny zástupca žalovaného to pri svojej výpovedi jednoznačne neuviedol. Uviedol len, že žalobkyňa povedala, že by sa jej peniaze veľmi hodili, a on to pochopil tak, že má záujem sa dohodnúť o skončení pracovného pomeru. Čiže ani sám štatutárny zástupca žalovaného, ktorý so žalobkyňou jednal, výslovne neuviedol, že žalobkyňa sama navrhla skončenie pracovného pomeru dohodou. Práve naopak konanie žalobkyne svedčí o tom, že mala záujem ďalej pracovať u žalovaného a aktívne sa zaujímať o pracovné miesto u žalovaného. Po tom, čo jej bol koncom roka 2012 predložený návrh dohody o skončení pracovného pomeru dohodou, a to z organizačných dôvodov, listom doručeným žalovanému dňa 27.6.2013, žiadala aby bola priradená na pracovnú pozíciu, nakoľko mala vedomosť o tom, že sa u žalovaného vytvorili nové pracovné miesta. Tiež sa zaujímať vo februári 2014 na stránke profesia.sk o voľné pracovné miesto u žalovaného (z hľadiska posúdenia konania žalobkyne je

irelevantné, že v tom čase jej pracovný pomer so žalovaným trval). Listom doručeným žalovanému dňa 7.5.2014 oznámila žalovanému dátum nástupu do zamestnania po rodičovskej dovolenke. Teda nič nenasvedčovalo tomu, že by žalobkyňa nemala záujem ďalej pracovať u žalovaného a chcela z vlastnej iniciatívy ukončiť pracovný pomer u žalovaného. 30. Je málo pravdepodobné, že by si zamestnanec, ktorý chce sám z vlastnej iniciatívy, bez vedomosti o existencii nejakých dôvodov na strane zamestnávateľa, ukončiť pracovný pomer dohodou, tzv. určoval podmienky (odmena vo výške viacnásobku platu, uvedenie do dohody, že skončenie pracovného pomeru navrhol zamestnávateľ, hoci v skutočnosti to navrhol zamestnanec a ďalšie požiadavky) a je tiež málo pravdepodobné, že by zamestnávateľ, ktorý vôbec neuvažuje o ukončení pracovného pomeru so zamestnancom a je pripravený na jeho nástup do zamestnania (po rodičovskej dovolenke), mu tak ochotne vyšiel pri jeho požiadavkách v ústrety. V danom prípade je zrejmé, že žalovaný mal eminentný záujem ukončiť pracovný pomer so žalobkyňou, o čom svedčí okrem iného to, že už koncom roka 2012 jej predložil návrh dohody o skončení pracovného pomeru (ktorú však nepodpísala). Tiež tomu nasvedčuje skutočnosť, že žalovaný poskytol žalobkyni odmenu vo výške 6-násobku mesačného zárobku, čo zjavne u neho nebolo vždy bežné v prípade, že došlo ku skončeniu pracovného pomeru dohodou z iniciatívy zamestnanca (čo tvrdil žalovaný aj v prípade žalobkyne), o čom svedčí napr. dohoda o skončení pracovného pomeru so zamestnankyňou O. T.Ü., ktorej v súvislosti so skončením pracovného pomeru dohodou nebola poskytnutá žiadna odmena (pričom sa tiež jednalo o viacročnú zamestnankyňu). Napokon aj skutočnosť, že žalovaný bol ihneď ochotný zmeniť znenie dohody o skončení pracovného pomeru (ktoré predtým sám pripravil) v časti týkajúcej sa jeho záujmu ukončiť pracovný pomer so žalobkyňou, svedčí o tom, že práve takéto znenie zodpovedalo skutočnosti. 31. .... Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalovaný v decembri 2012 predložil žalobkyni návrh dohody o skončení pracovného pomeru, z ktorej obsahu vyplýva, že to bolo z dôvodov podľa § 63 ods. 1 písm. b) ZP, teda v dôsledku organizačných zmien zamestnávateľa vzhľadom na rozhodnutie zo dňa 2.5.2012 o znížení stavu zamestnancov (túto však žalobkyňa nepodpísala). V liste, ktorý bol doručený žalovanému dňa 27.6.2013, žalobkyňa z tohto návrhu dohody citovala organizačný dôvod a žiadala, aby ju žalovaný priradil na inú pracovnú pozíciu. Na tento list žalobkyne odpovedal žalovaný listom zo dňa 24.7.2013, v ktorom nevyvrátil existenciu organizačného dôvodu, ani neuviedol, že by tento bol v návrhu dohody uvedený omylom, a že organizačná zmena sa žalobkyne netýkala. Oznámil jej len, že jej nemôže ponúknuť inú vhodnú prácu, pokiaľ je práceneschopná. S ohľadom na tento list sa javí byť tvrdenie zamestnankyne žalovaného W. T. Y. v e-maily zo dňa 24.9.2015 o tom, že nemá vedomosť o tom, že by v danom návrhu dohody bola uvedená organizačná zmena, ale je možné, že pri príprave tejto dohody došlo k chybe, ako nedôveryhodné až účelové. Avšak pokiaľ by aj naozaj došlo ku chybe pri príprave návrhu dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 5.12.2012, nebolo ničím zo strany žalovaného preukázané, že sa o tom žalobkyňa dozvedela. Žalovaný v priebehu celého konania ničím nepreukázal, že by dal žalobkyni vedieť (po predložení návrhu dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 5.12.2012, z ktorej vyplývala organizačná zmena a znížovanie stavu zamestnancov), že jej sa žiadna organizačná zmena netýkala, resp. že dôvod, ktorý bol uvedený v návrhu dohody zo dňa 5.12.2012, neexistuje. Je pritom potrebné poukázať na to, že žalobkyňa v uvedenom období nechodila do zamestnania, nakoľko bola PN, resp. na rodičovskej dovolenke. Žalobkyňa sa teda mohla oprávnene domnievať (a to aj na základe listu žalovaného zo dňa 24.7.2013), že sa jej týka organizačná zmena, a že sa stala nadbytočnou. Žalovaný tiež nepreukázal, že by na stretnutí dňa 2.6.2014 vyvrátil žalobkyni existenciu organizačnej zmeny, resp. nadbytočnosti žalobkyne, a že by jej bolo oznámené, že jej pracovné miesto je voľné a môže naň nastúpiť (vzhľadom na predtým žalobkyni oznámený organizačný dôvod v návrhu dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 5.12.2012). Predmetné stretnutie dňa 2.6.2014 sa konalo iba za prítomnosti žalobkyne a štatutárneho zástupcu žalovaného (nebol prítomný žiaden svedok), preto jeho priebeh opisujú iba tvrdenia strán sporu.“

15. Na zdôraznenie správnosti odvolací súd v dovolaní napadnutom rozsudku uviedol: „9. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobkyňa platne a dôvodne odstúpila od dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 9.6.2014 v dôsledku podstatného omylu vyvolaného žalovaným (resp. o ňom musel vedieť) vychádzajúceho zo skutočnosti, ktorá bola pre uzavretie dohody o rozviazaní pracovného pomeru rozhodujúca [že po ukončení rodičovskej dovolenky žalobkyne ku dňu 6.6.2014 nemá pre ňu možnosť ju zamestnávať, ale o dva dni vypísal výberové konanie na obsadenie rovnakej (resp. veľmi

obdobnej) pracovnej pozície, ktorú zastávala žalobkyňa pred nástupom na materskú dovolenku]; ak by nebolo tohto omylu, žalobkyňa by dohodu o rozviazaní pracovného pomeru dňa 9.6.2014 neuzavrela. Na tomto mieste pre úplnosť je potrebné zdôrazniť, že žalovaný iba tvrdil, že nemal pre žalobkyňu voľné miesto, čo preukázal. V jeho neprospech vyznieva aj konanie, že menil okolnosti, za ktorých malo dôjsť k rozviazaniu pracovného pomeru dohodou (už nie z podnetu žalobkyne, ale z jeho podnetu), že konal nehospodárne, keď žalobkyni (skúsenej zamestnankyni) vyplatil 6-mesačný plat, hoci o dva dni vyhlásil výberové konanie na obdobnú pracovnú pozíciu. ....“

16. Uvedené časti odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie považuje dovolací súd za adekvátne zdôvodnenie záverov o dôvodnosti žaloby v časti trvania pracovného pomeru medzi žalobcom a žalovaným v dôsledku platného odstúpenia žalobcu od dohody o skončení pracovného pomeru, ktorú uzavrel žalobca so žalovaným, ktorý žalobcu pri jej uzatváraní uviedol do omylu tým, že predstieral organizačnú zmenu, pre ktorú sa žalobca stal nadbytočným zamestnancom.

17. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov - od 01.07.2016 strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

18. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí (zakotvené aj v § 220 ods. 2 CSP a § 393 ods. 2 CSP) spĺňa, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

19. Obsah spisu vedeného v preskúmanej veci v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, nemožno považovať za neodôvodnený. Podľa názoru odvolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 393 CSP. Ako už bolo uvedené vyššie, za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa predstáv žalovaného.

20. Dovolateľ odvolaciemu súdu vytýkal, že sa nevysporiadal s ním navrhovaným dôkazom (výsluch svedka M. O. Č.) a len konštatoval, že ďalšie dokazovanie by bolo nehospodárne. K uvedenému dovolací súd v prvom rade dáva do pozornosti, že v danom spore odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne, stotožnil sa so skutkovými závermi súdu prvej inštancie a skutkový stav veci považoval za zistený, preto je namieste záver, že nemal dôvod dokazovanie zopakovať alebo doplniť (§ 384 ods. 1 CSP). Existenciu podmienok pre doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2, 3 CSP). Dovolací súd uzatvára, že postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práv dovolateľa na spravodlivý súdny proces. Napokon, pre úplnosť k tvrdeniam dovolateľa vyplývajúcim z obsahu dovolania o nevykonaní, resp. nezopakovaní dokazovania odvolacím súdom, dovolací súd pripomína, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (resp. súd prvej inštancie). Dovolací súd nedisponuje oprávnením dokazovať hmotnoprávne skutky, na to slúži nachádzacie (základné) konanie a konanie na odvolacom súde. Predmetom dokazovania pred dovolacím súdom sú napr. včasnosť a prípustnosť dovolania; skutkový stav a výsledky dokazovania spred nižších súdov sa nemôžu pred dovolacím súdom meniť (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, pri § 442). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Postup odvolacieho súdu spočívajúci v rozhodnutí o odvolaní bez vykonania ďalšieho dokazovania nasvedčuje tomu, že to odvolací súd nepovažoval za potrebné pre zistenie skutočného stavu veci, v tomto smere dovolací súd nezistil zo strany súdov nižších inštancií porušenie procesných predpisov, ktoré by zasahovalo do práv dovolateľa.

21. Námietku dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu je založené len na jeho vlastných úvahách, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní nepovažoval dovolací súd za relevantnú jednak z dôvodu, že dovolací súd nezistil zo strany súdov nižších inštancií porušenie procesných predpisov vzťahujúcich sa na dokazovanie (viď odsek 20) jednak z dôvodu, že súdy nižšej inštancie sa skutočne podrobne venovali zdôvodneniu svojich právnych názorov vychádzajúcich z vykonaného dokazovania a ako obiter dictum, na zvýšenie presvedčivosti podaného odôvodnenia, súd prvej inštancie vychádzajúc z vlastných skúseností vyhodnotil z hľadiska pravdepodobnosti správania žalovaného pri skončení pracovného pomeru v jeho neprospech. Z pohľadu odvolacieho súdu predmetné úvahy súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, nevykazujú znaky porušenia práva žalovaného na spravodlivý proces.

22. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd ustálil, že dovolateľ neopodstatnene namietal, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ CSP. Preto dospel dovolací súd k záveru, že konanie vadou podľa § 420 písm. f/ CSP postihnuté nebolo. S poukazom na to, že v prejednávanom prípade prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania do úvahy neprichádza, najvyšší súd dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP pre jeho procesnú neprípustnosť podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

23. Žalovaný vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP namietajúc nesprávne právne závery súdov nižšej inštancie.

24. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom, kedy dovolateľ namietal, že sa nejedná o bezprávnú vyhrážku ani o zneužitie výkonu práva na ujmu zamestnanca, ak zamestnávateľ svoj návrh na rozviazanie pracovného pomeru odôvodní tým, že sú dané dôvody pre okamžité skončenie pracovného

pomeru, preto mal za nesprávny záver odvolacieho súdu o tom, že žalovaný v roku 2014 pred žalobcom predstieral organizačnú zmenu, pre ktorú nemal možnosť žalobcu ďalej zamestnávať, ktorý dôvod bol jediný, ktorý u žalobcu vyvolal rozhodnutie skončiť pracovný pomer dohodou. Dovolateľ zdôraznil, že o skutočnosť majúcu vplyv na slobodu a vážnosť vôle zamestnanca pri uzatváraní dohody o skončení pracovného pomeru nejde v prípade, ak zamestnávateľ svoj návrh odôvodní existenciou dôvodov pre okamžité skončenie pracovného pomeru alebo výpoveď, pretože iba zamestnávateľ môže posúdiť naplnenie dôvodov pre ukončenie pracovného pomeru so svojim zamestnancom spôsobom, ktorý zákon umožňuje. Dodal, že ak sa nejedná o skutočnosť, ktorá má vplyv na slobodu a vážnosť vôle zamestnanca podľa § 49a Občianskeho zákonníka, nejde o skutočnosť majúcu vplyv na slobodu a vážnosť vôle ani vo vzťahu k § 19 ods. 1 Zákonníka práce. Vo vzťahu k posúdeniu omylu žalobcu bol dovolateľ presvedčený, že právne následky vyvoláva len taký omyl vo vôli, ktorý by spočíval v nesprávnej alebo nedostatočnej predstave o právnych následkoch, ktoré vzniknú z právneho úkonu, preto vo vzťahu k právnym následkom, ktoré mali nastať uzatvorením dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 09.06.2014 bol žalobcom tvrdý omyl bez významu. Odvolacím súdom vyslovený právny názor považoval dovolateľ za nesprávny a za rozporný s ustálenou rozhodovacou praxou.

25. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

26. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*questio iuris*). Ich riešenie predchádza riešenie skutkových otázok (*questio facti*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

27. Právnou úpravou dovolania v Civilnom sporovom poriadku sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiaduce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu.

28. Pre účely ďalšieho výkladu dovolací súd (so zreteľom na dovolaciu argumentáciu žalovaného) uvádza, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 01.01.1993 pod pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátórne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 06. marca 2017, sp. zn. 3 Cdo 6/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, v Bulletine Najvyššieho

súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviska a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) ako judikát R 71/2018]. S prihliadnutím na čl. 3 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. októbra 2017 sp. zn. 6 Cdo 129/2017).

29. Na tomto mieste dáva dovolací súd do pozornosti, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je relevantná len taká otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky nižšie uvedené znaky: a/ musí ísť o otázku riešenú odvolacím súdom, ktorá je buď hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, b/ spôsob jej vyriešenia odvolacím súdom zakladá "odklon" od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ odvolací súd na jej riešení založil svoje rozhodnutie, d/ uvedená otázka musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, e/ ide o otázku zásadného právneho významu, t. j. takú, ktorá je významná nielen pre prerokovávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR a f/ vždy musí ísť o otázku právnu, nie skutkovú; ak niektorý z týchto znakov chýba, dovolanie nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP prípustné.

30. Dovolací súd pritom uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je daná len vtedy, ak sa odvolací súd pri vyriešení právnej otázky skutočne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom dovolateľ je povinný tvrdený odklon v dovolaní preukázať. Naopak prípustnosť dovolania nezakladá všeobecnú nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi), alebo všeobecné tvrdenia dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

31. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

32. Dovolateľ namietal odklon odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bez toho, aby uviedol konkrétne rozhodnutie dovolacieho súdu, v ktorom bol vyslovený právny názor, od ktorého sa odvolací súd pri rozhodovaní vo veci samej odklonil. Dovolací súd vlastnou rešeršnou činnosťou zistil, že argumentácia dovolateľa k námietke nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom pramení z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Českej republiky, presnejšie z rozhodnutia sp. zn. 21 Cdo 1332/2001 z 11. apríla 2002.

33. K uvedenému dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že sudy nižšej inštancie v danom spore ustálili, že žalovaný uviedol pri uzatváraní dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 09.06.2014 (resp. pred jej uzatvorením) žalobcu do omylu v otázke, že pre neho nemá voľné pracovné miesto, resp., že v dôsledku prijatej organizačnej zmeny sa stal nadbytočným, preto žalobca v súlade s § 19 ods. 1 Zákonníka práce odstúpil od dohody zo dňa 09.06.2014, keďže omyl sa týkal okolností, bez ktorej by žalobca dohodu o skončení pracovného pomeru nepodpísal.

Podľa § 19 ods. 1 Zákonníka práce, účastník, ktorý konal v omyle, ktorý druhému účastníkovi musel byť známy, má právo od zmluvy odstúpiť, ak sa omyl týka takej okolnosti, že by bez neho k zmluve nedošlo.

34. V nadväznosti na uvedené upriamuje dovolací súd pozornosť na ustanovenie § 19 ods. 1 Zákonníka práce, ktoré upravuje možnosť účastníka zmluvného vzťahu odstúpiť od zmluvy, ak ju jeden účastník uzavrel konajúc v omyle, ktorý bol druhému účastníkovi zmluvy známy. Odstúpenie od zmluvy je jednostranný právny úkon adresovaný druhému účastníkovi právneho vzťahu. Vyjadruje vôľu zrušiť už skôr uskutočnený právny úkon zo zákonných alebo zmluvných dôvodov, a je teda jedným zo spôsobov zániku záväzku.

35. Odstúpenie je všeobecne upravené v § 48 a § 49 Občianskeho zákonníka, tieto ustanovenia sú v pracovnoprávných vzťahoch použiteľné vzhľadom na existujúcu subsidiaritu všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka len do tej miery, pokiaľ Zákonník práce nestanovuje inak. V pracovnoprávných vzťahoch sa tak v prvom rade bude uplatňovať pracovnoprávna úprava odstúpenia od zmluvy podľa § 19 Zákonníka práce, až následne prichádza do úvahy možnosť použitia občianskoprávnej úpravy odstúpenia od zmluvy. Odstúpenie od zmluvy v zmysle § 19 ods. 1 Zákonníka práce sa vzťahuje na všetky zmluvy v pracovnom práve, vrátane pracovnej zmluvy. Odstúpením od zmluvy sa zmluva ruší od počiatku, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

36. Zákonník práce garantuje právo odstúpiť od zmluvy tomu účastníkovi (zamestnancovi i zamestnávateľovi), ktorý pri uzatváraní zmluvy konal v omyle, za podmienky, ak ide o tzv. podstatný omyl. Omylom sa v zásade rozumie vnímanie istej skutočnosti v inej kvalite, aká zodpovedá reálnej situácii, resp. nevedomá nezhoda vôle konajúceho a jej prejavu spôsobená jeho neznalosťou o právnych alebo skutkových aspektoch právneho úkonu. Ide o všeobecné pravidlo, ktoré je možné aplikovať na všetky druhy a typy pracovnoprávných zmlúv a pracovnoprávných dohôd. Omylom sa chápe také vnímanie skutočnosti konajúcim subjektom, ktorá je rozdielna od objektívnej skutočnosti, a z toho potom pramení, že skutočná vôľa konajúceho subjektu nie je totožná alebo nie je súladná s jej prejavom, a to práve v dôsledku nesprávneho pochopenia situácie, resp. právne relevantnej skutočnosti. Z hľadiska podstaty omylu môže ísť o omyl skutkový, ktorý je spôsobený neznalosťou skutkových okolností, alebo môže ísť o omyl právny, ktorý je spôsobený neznalosťou právnych predpisov, resp. právnej úpravy. Keďže sa v slovenskom právnom poriadku uplatňuje zásada, že neznalosť zákona neospravedľňuje, tak konanie v právnom omyle nie je akceptovateľné a slovenský právny poriadok nepozná možnosti saturácie následkov právneho úkonu vykonaného v právnom omyle. Z uvedeného potom vyplýva, že účastník pracovnoprávneho vzťahu má právo od zmluvy odstúpiť, ak konal v skutkovom omyle, ktorý druhému účastníkovi musel byť známy, a ak zároveň ide o podstatný, resp. právne významný omyl. Právne významným omylom sa rozumie taký skutkový omyl, ktorý súvisí, resp. ktorý sa týka natoľko podstatnej okolnosti, bez ktorej by nedošlo k uzavretiu zmluvy.

37. Omylu v právnom, a teda aj v pracovnoprávnom úkone tak možno prikladať význam iba vtedy, ak vykazuje znaky podstatného omylu, teda takého, ku ktorému ak by nebolo bývalo došlo, právny úkon by zrejme nebol urobený, a súčasne ospravedlniteľného omylu, t. j. omylu, ktorý uplatnením zásady "dobra a spravodlivosti v právnych vzťahoch (ius est ars boni et aequi)" vo všeobecne akceptovateľnom zmysle možno odpustiť priemerne rozumnej a opatrnej osobe. Uvedené východiská rešpektuje aj Zákonník práce tým, že účastníkovi konajúcemu v omyle priznáva právo na odstúpenie od zmluvy.

38. Z uvedeného nemal dovolací súd pochybnosti o správnosti záverov súdov nižšej inštalácie o trvaní pracovného pomeru medzi žalobcom a žalovaným v dôsledku platného odstúpenia žalobcu od dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 09.06.2014, ktorú žalobca ako priemerne rozumná a opatrná osoba uzavrel v podstatnom omyle (o tom, že u žalovaného je nadbytočným vzhľadom na žalovaným predstieranú organizačnú zmenu), ktorý sa týkal podstatnej skutočnosti majúcej určujúci vplyv na rozhodnutie žalobcu uzavrieť dohodu o skončení pracovného pomeru.

39. K dovolateľom uvádzanej argumentácii vychádzajúcej z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, je podľa názoru najvyššieho súdu potrebné dodať, že do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky nespádajú (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. októbra 2017 sp. zn. 6 Cdo 129/2017). S prihliadnutím na uvedené sa odvolací súd nemohol odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Navyše predmetné rozhodnutie a právne závery z neho vyplývajúce nie sú k nastolenému právnemu problému príliehavé pre odlišnosť nielen skutkových okolností, ale predovšetkým právnych otázok v nich riešených.

40. So zreteľom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že žalovaný v dovolaní nastolil takú otázku, ktorá kumulatívne nespĺňa znaky otázky uvedenej v tomto uznesení najvyššieho súdu, resp. nenastolil otázku, ktorá by bola relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

41. Podľa § 447 písm. f/ CSP odvolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 CSP až § 435 CSP. So zreteľom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaného ani v tejto časti nie je prípustné, a preto ho odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

42. O náhrade trov dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP a vyslovil, že žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

43. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.